(әыргәгәоуп» апцаратә	«Ишьақә
ш еизара алахәылаоцәа	зеици
рацканца ала	
»2021ш.	« <u> </u> »

Ареспубликатә Уаажәларратә Еиекаара «Апсны Иеоу Агвардиа» АПКАПЦА

Апсны Аҳәынтқарра 2021ш.

1. АЗЕИПШ ТАГЫЛАЗААШЬА

- 1.1. Ареспубликат уааж эларрат е е е каара «Ацсны И е оу Агвардиа», ана ос изыхыз хо Аи е каара, ауа оыт эы осат эи аи урист т уаак эс е идгылара ауааж эларрат е е идгылара к эе идгылара е идгылара ала, р зе ицш интереск эе идгылара к эе идгылара аразы р усе ицура шы атас и атаны е и е каау, Е и е каароуп.
- 1.2. Аискаара асартә республикатә уаажәларратә еидгылароуп, ақкапцатә усура нанагзоит Ақсны Аҳәынтқарра Аконституциа иашьашаланы, Ақсны Аҳәынтқарра административтә-дгьылцакыратә акала, зегьы иазхарцо апринципкәеи, жәларбжьаратәи азинқәа анормақәеи рыла, жәларбжьаратәи аиқәшаҳатрақәеи, Ақсны Аҳәынтқарра азакәанпдареи, уажәтәи Ақкапдеи рыла, хатәгәақхареи, азинеикареи, ахатәусбареи, азакәанреи апринципкәа рацклаппра аан. Аискаара хьыпшымуп ахатәонықкатәи аилазаареи ахықәкқәеи, ахатәусура аметодқәеи аформақәеи реилкаара аан.
- 1.3. Аиуристтә хасы изинлшара цәыртүеит аиуристтә хасқаа Иаку аҳәынтқарратә шәкәынтахыы уи иаптара адыррақаа ралагалара аамта инақаыршааны, иагыакаытүеит уи акаыхрата дыррақаа иарбоу ашакаынтахыы ианалагалалак аамта инақаыршааны. Аискаара иамоуп ахатарасы иалкаау амазара, ихыыпшым абаланс, иамоуп алшара зегь рыхьз ала арҳарси, иара убас имазаратану имазаратаыми азинқаа рынагзара, апҳықарақаа ныкагара, сиусипшым аиқашаҳатрақаа рабжытара, азбартасы атакҳаоны, ма азыҳаоны ақагылара.
- 1.4. Аискаара хыдпақға иадҳғалоу амазарақға зегьы ркны атакпхықғра адуп, аха уи алахғылацға рхыдпақға адзам, алахғылацға рактара, урт Аискаара ахыдпақға рыла атакпхықтра рыдзам. Аискаара алахғылацға ирытаз Аискаара амазарақға рахь, иара убас алахғылат лагалақта рахьгы амазарат зинқға рымазам.
- 1.5. Аифкаара иамоуп ихартааау ахьз: Ареспубликата ауажаларрата еифкаара «Ацсны Ифоу Агвардиа», ахьз иааркьафны ААЕ «Ацсны Ифоу Агвардиа», Ацсны Ифоу Агвардиа, Ифоу Агвардиа, АИГ. Аурыс бызшаала ахьз: Республиканская общественная организация «Молодая Гвардия Абхазии». Англыз бызшаала ахьз: Republican public organization "Young Guard of Abkhazia", англыз бызшаала иааркьафны ахьз: "The Young Guard", YGA.
- 1.6. Аифкаара иамоуп ихарт аау ахьз амх эыри абланк к эеи.
- 1.7. Аискаара иамоуп аикәша аилазаарақға зегьы рзыхған еицырзеицшу асимволика.
- 1.8. Адсны Аҳәынтқарра азакәанддара иашьашәаланы Аискаара иамоуп ичыдалатәиу азин ахьзи асмблемақәси рхархәара.
- 1.9. Араионтәи атыцантәи акәшақәа ирымоуп чыдалатәи азин Аиекаара ацкапцатә хықәкқәа инарықәыршәаны, ахьзи аемблемақәеи рхархәара, анаплакоытә усуреи, насгьы уи ахархәаразы азин ахцатәи ахаеқәа ирытара чыдалкааны икацаны.
- 1.10. Аискаара Ацсны Аҳәынткарра Акоординациат Совет еснагь аус зуа анапхгарат усбарта атып ахьыко ақалақь Пицунда ауп.

2. АИҾКААРА АУСУРА АМАТӘАР, АХЫҚӘКҚӘА

2.1. Аифкаара ахық әкқ әа:

- Адсны атәылауааи ауаадсыреи, Адсны зегь ззеидшымны иззыкоу, дака иаагоу ахықәкқәа рынагзаразы реидгылара;
- асар ртэылазы апатриотизм ацэанырракэеи агэадуракэеи рылаазара;
- Ацсны аскологиа аигьтәреи ахьчареи ахь ирхо апрограммақ а ацхыраареи анагзареи;
- ацсуа жәлар акультура ареиарахыы ирхо апрограммақға ацхыраареи анагзареи;
- ацсуа бызшәа ареиарахыы ирхо апрограммақа ацхыраареи анагзареи;
- Ацены адунеи атәылақәа зегьы рыла азхацара хықәкые измоу апрограммақәа ацхыраареи анагзареи;
- азакәанццара ишышьақәнартәтәо ала, алхрақәеи ареферендумқәеи реы ахалархәра;
- асар инашоу асоциалте, адемократиате уаажеларра ашьақсыргылара апроцесс алархерахь ирхо апросктке, апрограммаке, аусмоацгатеке, аинициативке ацхыраареи анагзареи;
- ацсуа ҳәынтқарразаара аргәгәахара хықәкыс иkацаны, асар амилатбжьаратәи аконфессионалбжьаратәи аиццәажәарақәа рзы атагылазаашьақәа раццара;
- асарт вультура, асар акны азинтхх культура ашьақ выргылара, асар ацарат ва ацарат ва
- асар имоацысуа азакәанказаратә аидеиақәа рыларцәареи, ауаацсыра рзинхдырра ашьтыхреи, атәылауаа рзинкәеи рхьыцшымракәеи рыхьчара ацхыраареи рахь ирхо апроектқәа, апрограммақәа, аусмоацгатәқәа, аинициативқәа ацхыраареи анагзареи;
- атәылауаоы, ауаоы иаазареи, ихартәааны ганрацәала иреиареи азы атагылазаашьақәа раптареи рышьақәыргылареи, уи аидгыларазы изинқәа ргәыназара;
- иахьатәи аамтаз асатә уаажәларрасы икоу ашәартарақәа ркынтәи асар рыхьчарахь ирхо апросктқәа, апрограммақәа, аусмоацгатәқәа, аинициативқәа ацхыраареи анагзареи;
- абицара аилибакаареи аидцареи хықәкыс икацаны, Ацсуа ҳәынтқарра иреигьу атрадициақәеи аихьзарақәеи рпропаганда;
- ацстазаара атеитш зоыдеи, ацареи, ацьеи рпропаганда;
- акультуреи атрадициеи ахьчареи акыр аихатәреи, анаукеи аспорти атуризми ареиара ацхыраареи;
- афари атәылауафратә уаажәларра аинститути рырфиара ацхыраареи, русеицура артаулареи;
- асар сиусицшым ауабыт эыбсат э, аинтеллектуалт э, апсихологиат э, доухат эи ц эабат эи афактор к эа рырсиара, ансгативт э нырра азто р кынт эи рыхьчара;
- асар Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццарасы иарбоу азинқәа рынагзарасы, уи азинсикарамранза анамгаразы, иара убас уи аилагара аан азинқәа реиташық әыргыларазы ацхыраара;
- алшарамчытәи аусуратаюцәеи асари аусура раларгара азцаарақ а ирыдҳ алоу, русеицура арцаулареи арсиара ацхыраареи;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццарасы ишарбоу ала, асар аусура ацшараан, аусура ралагараан, аџьатә функциақәа рынагзара апроцесс аан, азинқәа

- анагзараани рыцхыраара, уи азинеикарамранза анамгара, иара убас уи аилагараан азинкәа реиташьакәыргылара;
- асар руабытәыюсатә, интеллектуалтә, психологиатә, доухатә, цәабатә реиара ацхыраара, иара убас Апсны ахәынтқарра азакәанптара иасагылам апринципкәа шьатас иатаны ахасра анагзара;
- ихәартоу ауаажәларратә дыррақәеи ацышәақәеи аиура азы, асар рпрофессионалтә, социалтә, економикатә, атәылауафратә, акультуратә реиара аинтересқәа хықәкыс иатаны, иманшәалоу ацаратә kәҳша арсиара ацхыраара;
- 2.2. Аифкаара ахық әкқ әа ап. 2.1. иарбоу анагзаразы ихадоу хырхартаны, аусура амат әарны и коуп:
 - Аискаара ахық әкқ әа ирышьаш әаланы, апроскт қ әа, апрограмма қ әа, аусмоа прата қ әа, аинициатив қ әа рына г зара;
 - асар ртэылазы апатриотизм ацэанырракэеи агэадуреи рылазаара, асар амилатбжьаратэи аконфессионалбжьаратэи аиццэажэарахь ирхо аидеиакэа рыларцэара;
 - атәылауаоратә уаажәларра аидеиақәа аларцәара, асартә культура, азинтә культура ашьақәыргылара, асар рцаратә, интеллектуалтә, профессионалтә аазарақәа, аинтернет-еиужьра наццаны, ауаацсыра рзинхдырра ашьтыхра, атәылауаа рзинқәеи рхыншымреи ахьчара ацхыраара;
 - ауабы, атәылауабы иаазарси, ихартааау ганрацаалатай арсиаразы атагылазаашьа айгытара айхыраарси, асар ашаартара айынтай ахычарахы ирхо, уи изинка айдгыларазы агаыназара;
 - аџы апареи, апстазаара атеитш зоыдеи, абицара аилибакаареи аидпареи ахы ирхо аидеиақ рпропаганда;
 - аспорти атуризми, анаукеи ареиара ацхыраара, акультура ахьчареи аихатәреи аидеиақәа рпропаганда;
 - аизарадуқәеи, аконференциақәеи, аилацәажәарақәеи, асеминарқәеи, асимпозиумқәеи, ацәыргақәтцеи, аконкурсқәеи, афестивальқәеи, аконцертқәеи уҳәа еиуеицшым аусмоацгатәқәа реискааареи рымоацгареи;
 - аңкандатә хықәкқәа рынагзара аус асы иҳәынтқарратәиу иҳәынтқарратәыыми аилазаарақәа русеицура акадара;
 - аскономика, азин, ацара, анаука, акультура ахкқа ирыдхалоу ауафытаыфсатай азинтай хасқа ацхыраара рытарахь ирхо апрограммақаси аинициативқаси рынагзара;
 - асар азинтэи азакэантэи интерескэа реикэыршара иадхэалоу, ацыжэаратэ хырхартакэа реилкааразы аусура;
 - Аискаара аусура ахық әкқ әа ирышьаш әаланы атыжырат әусура амоацгара;
 - Аиекаара аусура ахық әк қ әа ирыш ьаш әаланы аинформациат әхытұхыр тақ әеи атехнологиа қ әеи рырхиаразы ацхыраара атара;
 - Аиєкаара аусураа ахықәкқәа ирышьашәаланы аинформациатә хытұхыртақәеи атехнологиақәеи рылартаразы ацхыраара атара;
 - асар ацьат зинк эси азак эант интереск эси реик эырш эара иадх эалоу, ацыж эарат эхырхар так эар реилкааразы аусура;
 - асар апрофессионалтә, асоциалтә, аскономикатә, атәылауа фратәи акультуратәи интересқәа ирыдҳәалоу ахатәхархәара хықәкқәа рзы, ихәартоу ауаажәларратә дыррақәеи апышәақәеи аиуразы, апыжәаратә хырхартақәа реилкааразы аусура;

- афар ауабыттыбсатт, интеллектуалтт, психологиатт, доухатт, цтабатт арфиара, иара убас Ацены Ахтынтқарра азактанццара иафамгыло апринципкт шьатас икатаны ахафра анагзара ацхыраара рытара иадхталоу, ацыжтаратт хырхартакт реилкааразы аусура;
- Аискаара ахықәкқәа рынагзарахь ирхо аиуристтәи ауабытәы батәи хасқаа ирыдҳәалоу атәылауабратә-зинтә еиқәшаҳатрақәа рымбақара;
- амассатә информациатә хархәагақәа раппара;
- ахатәусура шымоацысуа аинформациа амассатә хархәагақәа налацаны, рыларцәара;
- акоммерциатәиу икоммерциатәыми аискаарақаа рхатарнакцәеи, аҳәынтқарратә усзуоцәси, аҳәаанырцәтәи ацсуаатәи аспециалистцәа цхьагылаюцәа рылахәыыларала аилацәажәаратә, атцааратә советқәси акомиссиақәси рацтара;
- Аискаара ахық әкқ әа рынаг зареи рырхиареи азын аам талат әи еснагыт әи аусурат ә г әы і қ әа рап тара;
- Аискаара ахық әк қ әа ирыш ьаш әаланы амониторинг амоацгара;
- Аискаара ахық әкқ әа рынаг зара азы ах әа анырц әт ә пыш әа ат цаара;
- Аискаара ахық әкқ әа р кынт әи иц әыр түза е иусицшым ахырхар тақ әа.

3. АИҾКААРА АЗИНҚӘЕИ АПХЫҚӘРАҚӘЕИ

3.1. Аифкаара азинқ әа:

- ахатә усура иазку аинформациа рхы иақәитны аларт ара;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанцтарасы иазцхьагәатоу амехаки аискаашьеи ала, аҳәынтқарратә мчра аусбартеи атыцантәи ахатамчра абсартеи азбарақәа раптарасы ахалархәра;
- аизарақәа, амитингқәа, адемонстрациақәа, аныкәарақәа, апикеткацарақәа уҳәа еиуеицшым аусмоацгатәқәа рымоацгара;
- аикәшақәа реилазаарақәа аискаареи аиташьақәыргылареи, уи аусура аңыхреи;
- амассатә информациа ахархәагақ арапдареи, атыжыратә усура анагзареи;
- Апсны Аҳөынтқарра иазпҳхьагәатоу аискаашьа аила, аиуристтә ҳасҳәа реикаара, анҳамоатә уаажәларреи аиҳамоатә силазаараҳәси аиуристтә ҳасҳәа азинҳәа рыла реисҳаара;
- егьырт аиуристтә хасқаа рсы ахалархара;
- аҳәынтқарратә мчра аусбарта, атыцантәи ахатамчра аусбарта, ауаажәларратә хеидкылақәа еиуеипшым атәылауааи Аискаара ахатә зинқәси, уи алахәылацәа рзакәантә интересқәси радгалара, рыхьчара;
- ауаажәларратә қстазаара еиусиқшым азқаарақәа ирыдҳәалоу аинициативла ақәгылара, аҳәынтқарратә мчра аусбартеи атықантәи ахатамчреи рахь ажәалагала алагалара;
- Адсны Аҳәынтқарратә закәанддарасы ишышьақәгыло аискаашьа ала, алхрақәси ареферендумқәси рсы ахалархәра;
- Аиєкаара аусура ахырхартақ әси аң каң цат әхық әкқ әси рынаг зарасы, Аиєкаара ей к әшат әсилазаарақ әа амазара рытара;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанцтареи уажәтәи Ацкаппеи ирышьашәаланы, анаплакратә усура амҩацгара. Ари аҩыза аусура азхатоуп иаагоу атауарқәеи аматзурақәеи раарыхратә ахашәала ала, урт Аискаара аппара

- ахықәкқәа ртакцхықәра рымоуп, иара убас зыхә дуу ақьаадқәси, имазаратәиу имазаратәыми азинқәси арҳара анагзарси анҳамҩатә уаажәларрақәа рсы аҳаларҳәра;
- азакәани уажәтәи Аңһаңцеи иасагылам иарбанзаалак аиқәшаҳатрақәа рыбжыацареи, иара убас ауаоытәыосатәи аиуристтә хасқәси рыла азиндырратә усурақәа рымоаңгара;
- Аиекаара Ацкаццатә усура ихымцадатәиу аиқәыршәаразы, ахатәрасы аказаареи арҳареи амҳреи аҳарҳәара аиуреи, мамзар қыырала аиура адгыылқәа, аргыларақәа, аргыламтақәа, атранспорттә ҳарҳәагақәа, аматәаҳәқәа, аинвентар, акультуратә-рккаратәи азҩыдаҳаратә азкызара амазарақәеи ацаратә ҳарҳәагақәеи, зыҳә дуу ақыаадқәа, еиуеицшым амазарақәа;
- архиареи, анаукатә тдаарақәси, аусурақәа рынагзарси, ихымдадатәиу амадзурақәа рыдхырааразы, адьеи атәылауафратә-зинтә еикәшахатрақәа рыла ауафытәыфсатәи аиуристтәи хасқа ралагалара;
- Аискаара аусура ахырхартақ әси ахық әкқ әси Ап кап теи ирышьаш әаланы апроскт қ әа, аинициатив қ әа, апрограмма қ әа рынаг заразы ат әылауааи аиуристт ә хас қ әси афинанст әи еицеи пшым ацхыраареи рытара;
- цхыраарада асоциологиат тцаарақ әеи, ауаацсыра амассат зтцаарақ әа рытара амоацгара;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара иашьашәаланы агәыҳалалратә усура ам@ацгара;
- уажәтәи Аңкапцеи Аискаара апрограмматә документқәеи, Аңсны Аҳәынтқарра азакәанпдареи ишазгәатоу ала, еиуеиншым азинқәа рынагзара;

3.2. Аискаара ацхықәрақәа:

- Ацсны Аҳәынтқарра азакәантареи, зегь рыла иазхато апринципқәеи, жәларбжьаратәи азинқәа анормақәеи, Апкапта анормақәеи ақәныкәара;
- есышық әса ахат әмазара ахарх әара ат әы аҳасабырба акыы қыра, мамзар иарбоу аҳасабырба имарианы ардыррала аиқ әырш әара;
- аусбарта, Аискаара аҳәынтқарратә регистрациеи, еснагь аус зуа анапхгаратә усбартеи ииашоу атып ахьыкоу арбаны, анаостәи аусура аццареи, уи ахьзи, Аискаара анапхгарақәа рдыррқәеи Иаку аҳәынтқарратә иуристтә хасқәа рышәкәынтахыы иарбоу адыррақәа рымехак ала иадкылаз азбарақәа рыла есышықәса аинформациа атара;
- аусбарта, Аискаара аҳәынтқарратә регистрациа иадҳәалоу азбарақәа здызкылаз атаххарақәа рыла, анапхгаратә усбартақәеи, Аискаара аматцурауаюцәеи рызбарақәа, иара убас ашәахтә усбарта асы иарбоу адыррақәа рымсхак ала, ахатәусура иадҳәалоу ашықәстәи акварталтәи рыҳасабырбақәа;
- Аиекаара имфацнаго аусмфацгатәқәа рахь, Аиекаара ахәынтқарратә регистрациа азбарақәа здызкылаз аусбарта ахатарнакцәа рынашьтра;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара ақәныкәареи Ацкаццатә хықәкқәа рынагзареи ирыдҳәаланы Аиекаара аҳәынтқарратә регистрациа азбарақәа здызкылаз аусбарта ахатарнакцәа ацхыраара рытареи, Аиекаара аусура ардырреи:
- Аҳәынтқарратә закәан «Аиуристтә хаҫқәси аиндивидуалтә наплакы
 оцәси
 рҳәынтқарратҳә регистрациа атәы» апункт 1 аҳәтач 5 аҫы иарбоу адыррақ
 арт апсахрақ
 аныкалаз аамта хымыш ры
 ононут
 иаиуз

- алицензиақ а адыррақ әа чыдалкааны и кацаны, аусбарта Аискаара ах әынтқаррат ә регистрациа азбарақ әа здызкылаз аинформациа рытара;
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанцдара ишышьақәнаргыло ала, аиекаашьа, аеҳәара, амехак инақәыршәаны еиуеицшым ацхықәрақәа рынагзара;

4. АИҾКААРА АЛАХӘЫЛАРА

- 4.1. Аифкаарафы алахаылара аркуп, ихатагаацхаралатануп.
- 4.2. Аискаара алахаылаюны дкалар аусит Аискаара Ацкаццеи апрограммата документкаей азхазцахьоу, 14 (жаыцшь) шықаса иртагылахахьо Ацсны Ахаынтқарра атаылауаю.
- 4.3. Аискаара алахәылаоцәаны икалар аусит Аискаара, Ацкацца азхазцахьоу, уи ахықәкқәа, аусура аматәар, иара убас Аискаара аусурасы иалаху аиуристтә хасқәа ауаажәларратә хеидкылақәа. Ауаажәларратә хеидкылақәа аиуристтә хасқәа алахәылаоцәаны рыдкылара моацысусит Акоординационтә Совет ала.
- 4.4. Ауафытәыфсатә хасқа алахаылафцааны рыдкылара мфацысуент Атыцантан аштаб, Араионта штаб, мамзар Акоординационта Совет азбарала, настыы алалаф ихата рзахал фырала, мамзар Анекаара афициалта сант акны аслектронта форма ала ихартааау шьатас иацаны. Арзахал аслектронта форма ала ихартааауазар, ун иалало аслектронта цхьазацта напынцамта (АПН) арцабыргра ала. Азбара адкылахонт Атыцантан, Араионта штабқаа, Акоординационта Совет ала, ахасра, Анекаара алахаыларахы адкыларазы арзахал азырбаз, иаирбаз Анекаара алахаылара ахарақаа, Ацены Ахаынтқарра азаканццара анормақаа, Анекаара Ацкацца ашьақаыргыларақаси ирышьашалозар.
- 4.5. Аискаара алахөылацөа рацхьатөи ҳасабура моацысусит атыцантөи аикөшақөа рсы, аха урт ыкамзар, араионтө сикөшақөа рсы Аискаара алахөылацыцхьаза аикөша силазаарак асы аҳасаббарасы дыказар аусит.
- 4.6. Аискаара алахэылаю изинкэа цэырцусит азинмчы змоу аусбартакэа: Атыцантэи аштаб, Араионтэ штаб, Акоординационтэ азбаракэа аныдыркылалак ашьтахь.
- 4.7. Аискаара алахәылацәа ирытазар ауеит алахәылатә билет. Алахәылатә билет ареквизитқәа, акапара аишьтагылашьа, аташьа, ахархәареи апсахреи Акоординационтә Совет иаднакыло Ацпа ала еилкаахоит.
- 4.8. Аискаара алахәылацәа ирымоуп сикароу азинқәа, иныкәыргоит сикароу апхықәрақәа.
- 4.9. Аифкаарафы алахаылахара иурымхуп. Аифкаара алахаылаф изинкаа рынагзара егьи ахафы итара аузом.
- 4.10. Аифкаара алахылацы иршы алахылараты ухы, еиуеицшым амазараты лагаларакы, «Аифкаара алахылацы рыла алахылараты, амазараты алагаларакы ршы ара ашы агаай айфкаашы аты зүү аты Аңкара» ишы акынаргыло ашы агаай айфкаашы ала.
- 4.11. Аифкаара алах өыла о имоуп азин:
 - Аискаара аусура анапхгарасы ахалархәра, 18 (жәаа) шықәса аныихытілак алхреи, Аискаара аусбарта еиуеиішым афазарақәа рахь алхыфны икалара, Аискаара еиуеиішым афазарақәа рахь матурафны иатара;
 - Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара асы, Аискаара Ацкацца асыни иазцхьаг атоу аискаашьей атагылазаашьей ала, Аискаара аусура

- аинформациа аиуреи, уи ахасабеилыргарат ви, егьырт адокументациеи иабадырра;
- Аискаара аусбартақға. Адсны Ахғынтқарра азакғанддарасы иаздхьаг атоу аискаашьси атагылазаашьси ала, атғылауа фрате-зинте лідшәақға алазгало азбарақға азашшра;
- Аифкаара ахьз ала, Аифкаара иақөыршөаз азарал ахө ахөшөааразы ахөара;
- Аифкаара ахьз ала, Ацсны Аҳәынтқарра атәылауафратә кодекс ахәтач 174, мамзар азакәанқәа ишазцхьагәартаз афыцга ала икаищаз аиқәшаҳатрақәа амакра, насгыы урт рцабыргымзаара атәы алцшәақәа ахархәаразы аҳәарақәа, иара убас Аифкаара имачзоу аиқәшаҳатрақәа ртабыргымзаара алцшәақәа рхархәара;
- азбарақға рыкацараан ахалархғра, ахатәгғаанагара ахы иақғитны арбара, ахатәзнеишьақға ахьчара, Аискаара аусура сиусицшым азцаарақға рыхцәажғара;
- Аискаара иарбанзаалак аусбартақға рахь, азцаарақға, арзахалқға, адгаларақға рыла адцарала, насгы урт адцаарақға ишахғо ала, ркомпетенциа ахғаақға интакны урт ркынтғи атак ахғара;
- Аифкаара Апканта иашьашаланы, Аифкаара анапхгарата усбартақаа русура агаатара;
- Аифкаара алахаылара акынтан хатагаадхарала алдра;
- Аискаара амацзурақ әа егьырт алах әылац әа ира караны х әыда- ц сада ахарх әара;
- Адсны Аҳәынтқарра азакәанддара, мамзар Аискаара Адкадда ишаздхьаг ратоу ала, егьырт азинқ рымазара;
- 4.12. Аифкаара алахаылаф имоуп ацхыкара:
 - Аискаара Апћапца ақоныћоара;
 - Аңћандатә хықәкқәа аңстазаарахь анагзара, Аиекаара ауаажәларрасы аимадара артбаареи арттәгәахареи;
 - Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара, Аискаара Ацкаццеи ишазцхьагәатоу ихымцадатәиу ашәагааи аишьтагылашьси акащашьси асҳәареи ала, Аискаара амазара ашьақәыргылара аан ахалархәра;
 - Аискаара аусупа имазоу аинформациа арзамызра;
 - азакәан инашьашәаланы, Аискаара азбарақәа, уи ада Аискаара аусура ацзымцо азбарақәа рыдкылара, уи иалахәра ари аоыза азбарақәа рыдкыларасы ихымцадатәизар;
 - Аиекаара ацырхагахарахь ирхо аусушьак рымоацымгара;
 - Аискаара заццоу ахықәкқәа рынагзара зылымшои, зыруадаюуеи аусушьақәа рымоацымгара;
 - алеишәа ақәныкәара, аиекааратә акзаара рыргәгәара, аинициатива ааришра, Аиекаара анапхгаратә усбартақәа рызбарақәа анагзара;
 - атыцантәи араионтәи аикәшақәа русура активла алахәылара;
 - Аискаара ахатыр лазыркәуа аусушьақа амфацымгара;
 - Адсны Аҳәынтқарра азакәанддара, Аиекаара Адкаддеи ишрыздхьаг ратоу ала, еиуеидшым адхық рақ рак рак рык рагара;
- 4.13. Аңкаңда аҳәарақәа рымнагзара азы, Аискаара алахәылаю иахь иқәдахоит аршәарақәа: азгәатарақәа, агәсандарақәа, Аискаара ацентралтә усбартақәа рмаңуюдәа аанызкыло, уи аикәшаратә силазаарасы, анапхгаратәи,

акотнроль-ревизионтъи усбартакъа реы алхратъ тыцкъа аанызкыло, иара убас атыцкъа иарбоу анапхгаратъ усбартакъеи, араионтъ штабкъеи, анапхгаракъеи араионтъ еикъша анапхгарратъ аппараткъеи, Атыцантъи аштабкъа анапхгарракъеи рахъ иакъщахар алшоит аршъаракъа — иааныикыло атыцаикъымшъара. Аршъаракъа аискаашьеи асыцгеи аарцшуп Акоординационтъ Совет ала ишъакъыргъгъо «аршъаракъа ирызку Ацкара» асы.

- 4.14. Аискаара алахәылара акынтәи хатәгәацхаралатәи алцра моацысуеит аоыратә рзаҳал ала, алахәылатә билет аныргъежьлак аамышътахь. Арзаҳал аелектронтә формала иадкылахот Ацкацца апункт 3.4 иашъашәаланы. Уи инамаданы, алахәылара ацыххоит арзаҳал Атыцантәи аштаб, Араионтә штаб, мамзар Акоординационтә Совет ахь атара аамышътахь.
- 4.15. Аифкаара аҳатыр аларкәра, Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццареи Ацкаццеи ақәнымкәара, Аифкаара алаҳәылаф анапхгаратә усбартақәа рызбарақәа ақәнымкәареи, анамыгзареи аан, Атыцантәи аштаб, Араионтә штаб, Акоординационтә Совет азбарала, уи Аифкаара далҳызар калоит. Уи инамаданы, алаҳәылара ацыҳҳоит уи иалҳра аамышьтаҳь. Алҳра азбара атәы азашшра калар алшоит, аконтрольтә-ревизионтә усбарта инашьашәаланы, уи алҳра азбара адкылара амш инаркны 10 (жәаба) мыш рыфнуцка. Уи инамаданы, алаҳәылара ацыҳҳоит ашшра аҳәацшра аамышьтаҳь.
- 4.16. Аифкаара алахөылара ахала иапыххоит апсра, Апсны Ахөынткарра атөылауафра ацөызра, ишьакөгылоу азакөан аифкаашьа уи излымшоуны апхьазара, аусзбарта азба азакөантө мчы зауз ацөгьоуразы акөызбара ашьтахы.

5. АИҾКААРА АНАПХГАРАТӘ УСБАРТА

- 5.1. Аифкаара анапхгарат усбартаны ицхьазоуп Аизараду, Акоординационт Совет (АС). Аифкаара ацентралт усбартак ваны ицхьазоуп Аизараду, АС, хазхаталат анагзарат усбарта (Ацентралт штаб Анапхгафы), Ацентралт контрольт ревизионт комиссиа (АКРК).
- 5.2. **Аизараду** иреиҳазоу анапхгаратә усбартаны ипҳъазоуп, AC ала 3 (хпа) шықәса рахь знык инареиҳамкуа аапҳъара азуп. Аизараду ақәитзаара амоуп, уи аусурасы аделегатцәа итаюны, рхы аларҳәны Аискаара араионтә еикәшақәа абжеиҳара рҳатарнакуазар. Аизараду аделегатцәа AC ишьақәнаргыло аҳатарнакццәа рнорала араионтә еикәшақәа Аконференциақәа (Азеипш еизара) рыла иалҳҳоит. AC, AKPK алаҳәылацәаны ицҳъазоуп Аизараду аделегатцәа, насгыы уака иказар ауеит рыстатус ала. Аизараду иамоуп азин Аискаара аусура иадҳәалоу еиуеипшым азпаарақәа, насгы иарбанзаалак егырт аусбартақәа ркомпетенциақәа ирыдҳәалоу азпаарақәа наппаны, рыҳәапшра.

Аизараду ичыдалкаау компетенцианы ицхьазоуп:

- Аифкаара аусура аңыжөарат хырхартақ а, уи амазара ахарх ареи аифкаара апринципк әе и реилкаара;
- Аиекаара Ацкапца ацсахреи ашьақ өырг әг әареи;
- Аифкаара алахаыларахы адкылара аифкаашын, насгыы уи алахаылара ахыпхызара акынтан алцарен аилкаара;
- AC, АКРК алахәылацәа мазалатәи абжытиирала алхра афхәара 3 (хца) шықәса ҳәа ахыцхьазаратә еилазаара аилкаареи, урт рзинқәа афхәараанза ацыхра иаарту абжытиирала;

- Аискаара егьырт аиуристтә хасқаа раццара атаы, Аискаара егьырт аиуристтә хасқаа рсы ралахахара атаы, Аискаара ахатарнакра аартреи афилилақаси раццареи ирыдхалоу азбарақаа рыдкылара;
- Аифкаара ашық әстәи адасабырбеи, адасабеилыргарат (афинанстә) дасабырбеи рышьақ әырг әг әара;
- ахәаңшратә еиекаареи, мамзар аиндивидуалтә хәаңшоы иатара атәы иадхәалоу азбарақәа рыдкылара;
- Аиєкаареи, аиуристтә хаєра астатус змоу Аиєкаара арегионалтәи атыпантәи еикәшақәеи рапыхреи реиташьақәыргылареи, апыхратә комиссиа атареи апыхратә баланс ашақәыргәгәареи ирыдҳәалоу азбарақәа рыдкылара;
- АС, АКРК аусура ахасабырба ахәаңшрей ашьақ әыр гә гәарей;
- «Аискаара алахылацы рыла алахылараты амазарты лагаларақы ршы арақы ашы агаа ашы агалашы Аң Қара» ашы ақыргы дәра;
- Аискаара аисмволика ашьақ өыр г ә г ә ара.
- 5.2.1. Аиекаара Аңћаңцеи Аңсны Аҳәынтқарра азакәанқцарала Аизараду ичыдалкаатәиу акомпетенциахь ишьту азпаарақа, егьырт Аиекаара аусбартақа рызбаразы иузрытазом, Аңсны Аҳәынтқарра азакәанқпарала иазқхьагәатамзар.
- 5.3. **Акоординационтә Совет (АС)** Аизарадуқәа рыбжьаратәи апериод аан, ицхьазоуп Аиекаара еснагь аус зуа алхратә коллегиалтә напхгаратә усбартаны. АС азинқәа хьчоуп АС аилазаара асың Аизараду ала иалххаанза. АС аилатәара азин амоуп, уи алахәылацәа рыбжеиҳарак уака рхы аладырхәуазар. АКРК ахантәаоы ихы иаирхәар аусит абжыы азин имамкәан.

АС аилазаарахь иацанакуеит:

- АС ахант әа фы;
- АС ахантәафы ихатыцуаф;
- АИА араионт в политика акоординатор (аусурат в атыцла);
- АИА апроектә усура акоординатор (аусуратә тыңла);
- Ацентралтә штаб анапхгаоы (аусуратә тыпла);
- АС алахәылацәа.

Акоординационт Совет:

- Аифкаара аусура напхгара анатоит:
- азинқ а ах а ақ а а интакны, Аи ска ара аусура азг а анатоит;
- Аиекаара ахьз ала аиуристтә хаера изинқәа нанагзоит, насгыы Аиекаара Апкапца инақәыршәаны, уи ицхықәрақәа нанагзоит;
- ахатәзинқәа аҳҳәара инамаданы, иаарту абжықтиирала, АСА алахәылацәа, АС Ахантәаоы, АС Ахантәаоы Ихатыцуао рхыцхьазара акынтәи алнахусит;
- иаднакылоит азбара, АС Ахантәафы, АС Ахантәафы Ихатыцуаф рзинқәа ақҳәараанза ракъыхра, урт: хатәгәацхарала рзинқәа шьтарцозар, Аиқкаара алахъылара иакъыцуазар, уажътъи Ацкацца, апрограмматъ документқәа, Аиқкаара ацентралтъ усбартақәа рызбаразы иақагылоу аусушьақәа амфацгар, Аиқкаара ацентраотъ усбартақәа азбарақъа рынамыгзара, мамзар еиуеицшым аусушьақъа (аусмура) Аиқкаара аинтересқъа зыцхасто рымфацгара аан;
- Аиекаара аусура ихадоу ахырхартақ а ирыдх алоу апрограммақ е и апроект қ ә е и шьақ ә нарг ә г ә о ит, насты урт рынаг зара азг ә анатоит;

- Аискаара афинанстэ план шьақ әнарг әг әоит апсахрақ әа аланагалоит;
- ахатәзинқәа аеҳәара инамаданы, АИА араионтә политика Акоординатор итып атареи-амхреи;
- ахатәзинқәа асхәара инамаданы, АИА апроскт аусура Акоординатор итың атарси-амыхреи;
- ахатәзинқәа аçҳәара инамаданы, еиçнакааусит, ианатоит, насгыы аçҳәараанза иапыхусит еснагь аус зуа хазхаталатәи анагзаратә усбарта – Ацентралтә штаб Анапхгара;
- ахатәзинқәа асҳәара инамаданы, ианатоит-иамнахуеит ртың акнытәи, Аискаара аусура адгьылдакыратә (Афедералтә Координатор), мамзар афункционалтә (Аусҳкытә Координаторцәа) хырҳартақәа ирыдҳәалоу аикәшаратә силазаара акоординационтә усурақәа назыгзо Акоординаторцәа.
- Афедералтә Координаторцәа рыла иртәтәоу, аикәшаратә силазаарақ а рхыцхьазареи, иара убас Аусхкытә Координаторцәа рыла иртәтәоу аусура (апроектқәа) ахырхартақ әеи еилнакаауеит;
- Акоординаторцәа рыдгыларақәа, Араионтә штаб Анапхгаоы, араионтә сикәша аппарат Анапхгаоы, Атыцантәи аштаб Анапхгаоы уҳәа, сицеицшым алхратә тыцқәа рахь акандидатурақәа шьақәнаргәгәоит;
- АС, АКРК алахәылацәа рзинқәа ааннакылоит, иаамтанымтәиу (изаамтанымтәиу) Аискаара Аизараду амфацгараанза, насгыы иахәто атагылазаашьақәа азбарақәа анаднакылалак ана@стәи хатәгәапхарала рзинкәа анышьтарцалак, Аиекаара алахэылара иак әытцуазар, уаж әт әи Апкапда, апрограммат ә документ қ әа, Аи скаара ацентралтә усбартақәа азбарақәа рынамыгзара, мамзар еиуеипшым аусушьақ әа (аусмура) Аи скаара аинтересқ әа зыцхасто рым фацгара аан. Аиекаара алахэылацэа, ззинкәа ацыххахьо уажәтәи апункт инашьашэаланы, Аискаара аусбарта иарбанзаалак аоазара ахь изалххазом, Аифкаара амацурахьы иарбанзаалак афазарахь изатахазом, урт рзинқәа аныцыхлак аамта инаркны 2 (оба) шықәса рыонуцанза;
- Араионт штаб анапхгафы, араионт еикәша аппарат Анапхгафы, Араионтә контрольтә-ревизионтә комиссиа Ахантәафы, Атыпантәи аштаб Анапхгаоы, атыцантәи еикәша аппарат анапхгаоы рзинкәа ааннакылоит. насгьы ианатоит анагзаратә пхықәрақәа иеыпл иашьашэалоу азбара адкылараанза анапхгара алхра ана@стәи атагылазаашьақәа раан: хатәгәацхарала рзинқәа анышьтарцалак, Аискаара алахылара иакынууазар, уажыты Апкаппа, апрограммты документқәа, Аискаара ацентралтә усбартақәа азбарақәа рынамыгзара, мамзар еиуеицшым аусушьақ а (аусмура) Аи скаара аинтересқ а зыцхасто рымоацгара аан. Аискаара алахоылацоа, ззинкоа ацыххахьо уажәтәи апункт инашьашәаланы, Аискаара аусбарта иарбанзаалак афазара ахь изалххазом, Аискаара амацурахьы иарбанзаалак афазарахь изатахазом, урт рзинкәа анацыхлак аамта инаркны 2 (оба) шықәса рыонуцканза;
- Араионтә, мамзар Атыцантәи аштаб алахәылацәеи, Араионтә, мамзар атыцантәи аконтрольтә-ревизионтә комиссиа алахәылацәеи рзинқәа аннакылоит, изаамтанытәиу (изаамтанымтәиу) Аконференциа (Азеицш еизара) амфацгара калаанзеи анафстәи атагылазаашьақәа раан: хатәгәацхарала рзинқәа анышьтарцалак, Аиекаара алахәылара

- иакәытұзар, уажәтәи Апкапта, апрограммтә документқәа, Аиекаара ацентралтә усбартақәа азбарақәа рынамыгзара, мамзар еиуеипшым аусушьақәа (аусмура) Аиекаара аинтересқәа зыпхасто рымфапгара аан.
- араионте контрольте-Араионтә штабқәа, Атыпантәи аштабқәа, ревизионтә комиссиақәа алахәылацәа рзинқәа ааннакылоит, арегионалта, иаанапхьоит изаамтанымтәиу атыпантәи Аконференциа (Азеицііі еизара), уи арт аусбартақ реиталхра хық әкыс икащаны анаостэи атагылазаашьақ раан: хат әг ә а дхарала рзин қ ә а анышьтарцалак, Аискаара алахэылара иакышуазар, уажыты Апкапца, апрограммтә документқәа, Аиекаара ацентралтә усбартақәа азбарақәа рынамыгзара, мамзар еиуеицшым аусушьақ а (аусмура) Аискаара аинтересқ әа зыпхасто рымоапгара аан.
- Араионтә, Атыцантәи аштаб, араионтәи атыцантәи аконтрольтәревизионтә комиссиақәа рхыцхьазаратә силазаара ашыықәыртәрара алнагалоит:
- Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара инашьашаланы Аискаара ахатарнакцаа амҩа иқәнацоит Ацсны Аҳәынтқарра Ацентралта алхрата комиссиа алахаыларахь, Ацсны Аҳәынтқарра алхрата комиссиа асубиект ахь, амуниципалта цара алхрата комиссиахь, аокругта алхрата комиссиахь, адгьылцакырата алхрата комиссиахь ихадоу абжый, айлацаажарата бжый азин атаны, иара убас ахылацшцааюцаа раҳасабала;
- Аизараду амфацгара атып, аамта, арыцхә, ахатарнакра анорма шьақәнаргылоит;
- Аизараду азбара анагзара аиқәыршәара, Аизараду аусура аҳасабырба аҳәапшреи ашьақәыргәгәареи аанарпшуеит:
- Аҳәынтқарратә мчы аусбартеи, атыпантәи напхгареи, ауаажәларратәи еидгыларақәеи дареи еицырхыраауеит, Апсны Аҳҳынтқарра азакәанппара иазпҳҳыгәатоу аиекаашыала:
- ACA азинқәа делегатс ашьтра алшоит, аха еснагь аус зуа Аискаара анапхгаратә усбарта акомпетенциа Ацены Аҳәынтқарра азакәанппара рахь иапанакуа чыдалкааны икапаны;
- иамоуп азин араионтә сикәша Аконференциа (Азсицш сизара), атыцантәи сикәша Аконференциа (Азсицш сизара) уажәтәи Ацкаццеи ацкарси, Аискаара апрограмматә документқәси ирсагыло азбарақәси, мамзар Аискаара ирсихазоу аусбартақәа рызбарақәси, иара убас иамоуп азин изаамтанымтәиу араионтә сикәшақәа Аконференциақәа (Азсицш сизара), атыцантәи сикәша Аконференциақәси (Азсицш сизара) рызбарақәси рацыхра;
- Аискаара аусура сиусицшым азцаарақға, Аизараду ичыдалкаау акомпетенциала уажәтғи Аңкаңца иадҳғалоу азцаарақға рыда, азбарақға аднакылоит;
- Аизараду иахасабырбоуп;
- Аиекаара Аңћаңда иашьашәаланы, Аиекаара аусура иадҳәалоу еиуеиңшым азцаарақәа Аңћарақәа аднакылоит;
- 5.4. **Акоординационт Совет Апрезидиум (АСА)** Акоординационт Совет иаҳасаабырбоуп. Акоординационт Совет апрезидиум ахыцхьазарат еилазаара ишьаҳәнарҳәҳоит Аиҳкаара Акоординационт Совет, настыы 5 (хәба)-фык ауаа инареиҳамкәан иказар ауп. АСА азинҳәа АС аилазаара ҳыц

алххаанза иаанхоит. ACA аилатәара азин амоуп, yaka ACA алахәылацәа рыбжеиҳарак рхы аладырхуазар. Ацентралтә штаб Анапхгаюы, АКРК Ахантәаюы ACA аилатәарасы рхы аладырхур аусит.

Акоординационт Совет Апрезидиум:

- аилатәарақәа рыбжьаратәи апериод аан АС инанагзоит Аиекаара анапхгаратә усура;
- еиқәнаршәоит апрограммақәа, адгаларақәа, апроектқәа, инанагзоит Аифкаара апрограмматә қарақәа аусура;
- Аиєкаара аусура иадхәалоу азпаарақ рыла ишьақ әнар гә гә оит Апкарақ әе и еиуе ипшым акт қәе и, уаж әт әи Апкап па еиуе ипшым аусбар тақ әа акомпетенциа ала ишьақ әыр гә гә о Апкарақ әе и акт қә еи и чылал кааны и капаны;
- Аиекаара араионтә еикәшақәа русура акоординациа азнауеит, амоа икәнацоит;
- Аискаара араионтә сикәшақәа раппара иадхәалоу азбара аднакылоит;
- Аискаара анаплакрат усура амоацгарси, Аискаара ауссилыргара, афинанст э-нхамоат усурси. Аискаара ахасабсилыргараты, афинанст хасабырбей амоацгара ейснакааусит;
- Аифкаара аммазарен ацарат капитали ишьақ әнар гәг әо Аифкаара афинанст план ах әаақ әа ирышьаш әаланы ахарх әара;
- ишьықәыргәгәо Аискаара афинанстә план аҳәаақәа интагзаны ақсахрақәа аланагалоит;
- Ацсны Аҳәынтқарра ауаажәларратә еискаарақәа рзы азакәанццара ишазцхыагәатоу ала, еиснакааусит Аискаара ацхықәрақәа рынагзара аиқәыршәара;
- Ацентралтә штаб Анапхгаоы изинқәа анагзаразы ишьақәнаргәгәоит ахарџында, аштаттә мшеизша, аилазаара, аштаттә хыдхьазареи аџьа ахәшәара афонди;
- Ацентралтә штаб Анапхгаюы иднацар аусит, уажәтәи аңкаңца ишазқхьаг әатоу, иара убас сиусиңшым аусбартақ әа ркомпетенциахь иақанамкуа хазы икоу ихат әзинқ әа рынаг зара аиқ әырш әара;
- Ацсны Аҳәынтқарреи Аиекаара Ацкаццеи ирышьашәаланы, иаднакылоит «Аиекаара аусуреи, аинформациа аиура аиекаашьеи Аиекаара аҳасабеилыргаратәи еиуеицшым адокументациеи ардырра иадҳәалоу Ацкара»;
- Адсны Аҳәынтқарра азакәаддара инашьашәаланы, Аискаара аилазааратә еикәша еиуеидшым аусбартақәа ркомпетенциа иаданамкуа еиуеидшым азинқәа нанагзоит;
- 5.5. **Акоординационт Совет Ахант а**оы инаигзоит Аиекаара анапхгара, аонуцкат акзаара аргогоахара дацхраауей, уи атыци ароли ауаажоларраполитикат одстазаарей, Аиекаара алахоылацоа рхыцхьазара айзырхарей аргогоахарей;

Акоординационт Совет Ахант аоы:

- AC, ACA дахагылоуп, уи икамзара аан, аоырат напында иашьаш аланы ACA алах ылац а ируаз әкү аз әы;
- АС,АСА анапхгара наигзоит, ууи икамзара аан. Афырат напынца инашьаш аланы АС, АСА алах ылац а ируаз ку аз ы;

- AC,ACA алахәылацәа рыбжьара азинқәа сихишоит, уи икамзара аан, афыратә напынца инашьашәаланы AC,ACA алахәылацәа ируазәку азәы;
- иааицхьоит АС аквартал ахь зныкгьы инадамзаргьы, уи икамзара аан, абырат напанта инак наршаны АС алах ылацаа руаз к;
- ACA ианхымцадатәиу аацхьара,уи икамзара аан, аоыратә напынца инашьашаланы ACA алахаылаца руазак;
- Аиекаара аусурат напхгара наигзоит;
- агәрагагада Аискаара ахатарнакра аитоит ауаажәларра аискаарақ а, иара убас амассат ахарх әагақ әа реизы казаашы асы, ахат әзин қ әа ах әа ақ әа интагзаны;
- агәрагагада Аиекаара ахьз ала аус иуеит, иара убас Аиекаара ахатарнакра азиуеит атәылауаюратә-зинтәи, ауаюытәыюсатәи аиуристтәи хаеқәеи реизыказаашьасы;
- Аискаара аусура иадҳәалоу иарбанзаалак азцаараҳәа анапхгаратә усбартаҳәа рыхәаңшрахь иалаигалоит;
- имоуп азин Аиекаара афинанстә документқәа ақхьаза анапы ақафра, агәрагага азоиужьуейт;
- АС,АСА акомпетенциахь иацанакуа адокументқ а анапы ацаюуеит;
- Аискаара ацхьазаратои, сиусицшым абанкто цхьазаракоа ааиртусит;
- Аиқәшаҳатрақәа бжьаитоит, насгыы Аиекаара ахыз ала инаигзоит еиуеипшым азиндырратә усуқәа;
- Ацентралтә штаб Анапхгаоы иитар аусит адпа, уажәтәи Апкаппа иашьашәалоу, насгы сиусипшым аусбартақәа ркомпетенциахы иапанамкуа хазы икоу ахатәзинқәа рынагзара аиқәыршәара;
- Аиекаареи, аикәшақәа еилазаарақәеи имфацырго, еиеыркаауа аусмфацгатәқәа зегьы реы ахалархәра азин имоуп;
- АС Ахантәаы И-атыцуаф Акоординаторцәа ирыдицоит иалкаау ахасабтәқәа рынагзара;
- АС, Аизарадуи иахасабырбоуп.
- 5.6. **Ас Ахантәабы ихатыпуабцәа** Аискаара акзаара аргәгәарей, уи атыци аамтей ауаажәларра-политикатә пстазаарасы аргәгәарей, настыы Аискаара алахаылацаа рхыпхызара аизхарей иацхраауейт.

АС Ахантәаоы ихатыңуаоцәа:

- Аискаара аусура иадхоалоу сиусицшым азцаарақоа анапхгарато усбартақоа рахоацшрахь иаларгалоит;
- Рхы аладырхәыр ауеит Аискаарси аилазааратә сикәшақәси имфацырго, сисыркаауа аусмфацгатәқәа зегыы рсы;
- АС Ахантәаоы идтақ а нарыгзоит;
- АС, Аизарадуи иахасабырбоуп;
- 5.7. **АИА араионтә политика Акоординатор** дацхраауеит Аиекаара атыцантәи араионтәи еикәшақәа аиекаареи ардәдәареи.

АИА араионт эполитика Акоординатор:

• Аискаара атыцантәи араионтәи сикәшақәа, Арсспубликатә Координаторцәа русура иадҳәалоу азцаарақәа Акоординационтә Совет ахәапшрахь иалаигалоит;

- Аискаара аилазаарат сикышақы аусура аигьтырси, анапхгараты усбартақы рызбарақы анагзара аиқыршы арси адгаларақы Акоординационты Совет ахы адпараты излаигалоит;
- амассатә информациа ахархәагақәеи, аискаарақәеи, атыпантәи ахатамчреи, ахәынтқарратә мчра аусбартеи, икомпетенциа ахәаақәа интакны, реизыказаашьақәа наигзоит;
- Ас Ахант әа оы ид цақ әа наиг зоит;
- Акоординационт в Совет иахасабырбоуп.
- 5.8. АИА апроекте усура Акоординатор дацхраауеит Аиекаара ареспубликате, араионте проектке рыреиара, аусура ихадоу ахырхартаке рышьаке рырьшара ирманше алоит.

АИА апроектә усура Акоординатор:

- Аифкаара араионтәи атыцантәи сикәшақәа рылахәылара апрограммақәси апроектқәси рырхиара рынагзара иадҳәалоу адгаларақәа Акоординационтә Совет ахәапшрахь иалаигалоит;
- ихы алаирхәыр аусит Аискаарси аилазааратә сикәшақәси сисыркаауа, имоаңырго аусмоаңгатәқәа зегыы рсы;
- амассатә информациа ахархәагақәеи аискаарақәеи, икомпетенциа аҳәаақәа интакны, реизыказаашьақәа наигзоит;
- АС Ахант әа бы идпақ әа наиг зоит;
- Акоординационт в Совет иахасаабырбоуп.
- 5.9. **Ацентралтә штаб Анапхгаоы** еснагь аус зуа Аифкаара анагзаратә усбартан дыпхьазоуп. Ацентралтә штаб Анапхгаоы изинқәа AC ахь аилазаара фыц алххаанза иаанхоит.

Ацентралтә штаб Анапхгаоы:

- изинқәа аҳәаақәа интагзаны, сиҳәиршәоит Аизараду, АС,АСА,АКРК Аиҳҡаара аусмоацгатәҳәи апрограммаҳәси апланҳәси рызбараҳәа анагзара;
- Аизараду, АС, Акоординационт Совет Апрезидиум, АКРК аилат арақ әе и азы катцара, ам оаң гара наиг зоит, настыы урт рызбарақ әа анаг зарақ әа наиг зоит;
- Араионтә еикәшақәа ркынтәи аинформациа иоуеит, аус адыиулоит;
- Аифкаара алахаылацаа рзеицш статистиката-централта ахасббара наигзоит;
- Ацканца инақөыршәаны еиеикаауеит алахәылатә лагала ашәаратә ҳасаббара:
- AC Ахантәа@ы идпала аус адыиулоит Аиекаара аусура азпаарақ а ирыдх алоу Апкарақ әа рыпроект қ әа;
- еиекааны еикәиршәоит АС,АСА,АСА Ахантәаоы, АКРК русуркақәа:
- ацентралтә штаб Анапхгаоы аштаб ахарџында, Адены Аҳәынтқарра аџьатә закәанцдара инашьашәаланы аштатә мшеизша апроектқәа аус рдыиулоит, АСА ишьақәнардәдәаз аштатә хыдхьазареи, аџьа ахәшәара афонд аштбаи аҳәаақәа интагзаны, аштаттә мшеизшахь адсахрақәа алаигалоит;
- Аиекаара ацентралтә усбартақәа русура азиндырратә хәдықәтара наигзоит;

- Аискаара ацентралтә усбартта ауссилыргара аискаара хәдықәыицоит, насгы Аискаарасы аискаара дацхрааусит, сисикааусит аинформациа аиуреи аус адуларси, мазалатәи аинформациа ахьчара сиқәиршәоит;
- АСА адцала еиқәиршәоит Аискаара афинанстә план апроскт, настьы уи АС ашьақәыргәгәаразы иадыигалоит;
- Аифкаара еиуеицшым аусбартақ а акомпетенциахь иацанакуа азцаарақ арыда, инаигзоит егьырт азцаарақ арызбара;
- ишьақәыртәтаз Аиекаара афинанстә плани ахарџынцеи аҳәаақәа интагзаны, Аиекаара ацентралтә усбартақәа русура ахәдықәцаразы азбарақәа рынагзара хықәкыс икацаны, Ацентралтә штаб еиенакаауеит;
- АСА, АС Ахантәабы рыдцарала, Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццареи Аискаара Ацкаццеи ирышьашәаланы, инарыгзоит, насгыы урт хаз икоу рзинқәа рынагзара хәдықәицоит;
- ацентралтә штаб аусура напхгара аитоит, насгыы Ацентралтә штаб Анапхгафы иду апхықәрақәа рынагзара хәдықәитоит; Аифкаара агәрагагала атәылауафратә-зинтәи ауафытәыфсатәи аиуристтәи әхафқәеи реизыказаашыақәа ахатарнакра азиуеит, насгыы адокументқәа, Ацентралтә штаб анапхгафы икомпетенциахы иапанакуа инапы апаифуеит;
- аштатә усзубы русура напхгара аитоит, адпақәа итиуеит, аштаттә усзубіцәа(аҳасабеилыргабы хада днацпаны) идыикылоит, насгыы иамыихуеит, аџышьара аҳәаа избоит, насгы аршәара аҳәыипоит;
- Аиекаара амазареи ацареи икомпетенциеи Акоординационт Совет ала ишьақ өырг әг әоу ахар шьн теир рх әаақ әа интакны ихы иаирх әоит;
- Аизарадуи, АСА иахасабырбоуп.

6. АИФКААРА АИЛАЗААРА

Аиекаара аилазаарахь иаднакылоуп араионте еикешеи атыпантеи еикешеи.

- 6.1. Араионтә еикәша (АЕ) апдахоит Акоординационтә Совет Апрезидиум азбарала, Апсны Аҳәынтқарра административтә-дгыылдакыратә ак аҳәаа интакны. Административтә-дгыылдакыратә ак адгыылдакыра акы аеы аус аур ауеит араионтә еикәша акы инареиҳамкәан. Араионтә еикәша аус ауеит Аиекаара Адкапда инашьашәаланы. Араионтә еикәша иаиур ауеит аиуристтә хаеы астатус, Акоординационтә Совет Апрезидиум азбарала, Апсны Аҳәынтқарра азакәанпдара иазпҳығәатоу аиекаашыа инашыашәаланы. Араионтә еикша анапҳгаратәи анагҳаратәи усбарҳақәаны икоуп араионтә еикәша алахаылацәа р-Конференциа (Азеидш еизара), Араионтә штаб (АШ), араионтә еикәша аппарат Анапҳгаоы.
- 6.2. **Аконференциа (Азеицш еизара)** араионтә еикәша иреиҳазоу анапҳгаратә усбартаны ицҳьазоуп, АШ ала иаацҳьоуп 3 (ҳца) шықәса раҳь знықгыы инадамзаргыы. Аконференциа (Азеицш еизара) аҳы ақәитәуп, уи аусурасы рҳы аладырҳәуазар атыцантәи еикәшақәа абжеиҳарак аазырҵшуа аделегатцәа рыбжеиҳарак, араионтә еикәшақәа раҳь иалоу, атыцантәи еикәшақәа рыкамзара аан уи аусурасы рҳы аладырҳәуазар ауеит араионтә еикәшақәа

алах өылац өа рыбже ихарак. АШ, АКРК алах өылац өа Аконференциа (Азеицш еизара) аделегатц өаны ицхьазоуп, насгыы уака рхаларх өра калоит рыстатус ала.

Араионтә еикәша Аконференциа (Азеицш еизара) ичыдалкаау акомпетенциахь иацанакуеит:

- Араионтә еикәша аусура аңыжәаратә хырхар)ақәа, аңара апринципқәа реилкаара, настыы уи амазарақәа ацентралтә усбартақәа рызфарақәа ирышьашәаланы ахархәара;
- Ахыцхьазарат есилазаарси аилкаарси, мазалат и абжытиирала 3 (хца) шық әса ҳ әа АШ, АКРК ахь алхра, настыы асҳ әараанза иаарту абжытиирала урт рзинқ әа рацыхра;
- Аиекаара Аизараду ахь аделегатца ралхра;
- Араионтә еикәша ашықәсатәи аҳасабеилыргаратәи (афинанстә) ҳасабырбара ашыҳәыргәгәара;
- Араионтә еикәша аиндивидуалтә хәапшоыи, ахәапшратә еиекаареи атара атәы азбара адкылара;
- АШ, АКРК аусура атәы ахасабырба ахәапшрен ашьақәыргәгәарен.
- 6.3. **Араионтэ штаб (АШ)** еснагь аус зуа араионтэ еикэша аколлегиатэ напхгаратэ усбартаны ицхьазоуп. АШ аилатэара АШ Анапхгафы ила иаацхьахоит аквартал ахь зныкгьы инадамкэан, изакэанны, насгьы уака рхы аладырхэуазар алахэылацэа рыбжеиҳарак.

Араионтә штаб:

- Араионтә еикәша ацхықәрақәеи азинқәеи рынагзара;
- Араионтә еикәша аиуристтә хаера астатус анаиулак атагылазаашьаан, араионтә еикәша ахьз ала ауиристтә хаера азинқәа нанагзоит;
- Акоординационт Совет аизцаарала Араионт еик ша Анапхга ахат алах алах аналах ара акынт и иаарту абжы тиирала иалххоит, насгы асх араанза рзинк а ацыххоит;
- Акоординационт Совет аизцаарала, араионт еик ша аппарат Анапхга и иаарту абжытиирала аех рара 3 (хца) шық әса х ра далххоит, настыы аех рараанза изинк ра ацыххоит;
- Атыцантәи аштабқәеи атыцантәи аконтрольтә-ревизионтә комиссиеи АС азцаарала, иаднакылоит ахыцхьазаратә еилазаара;
- Араионтә еикәша аусмоацгатәқәеи, апрограммақәеи, аконкреттә планқәеи нанагзоит;
- Араионтә еикәшеи, ацентралтә напхгаратә усбартеи Аконференциақәа (Азеицш еизара) азбарақәа рынагзарақәа ахәдықәыицоит;
- ишьақәнаргылоит ахатарнакра анорма, араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеицш еизара) рымоацгара арыцхә аамта, атыц еилнакаауеит;
- еиенакаауеит араионтә еикәша аҳасабырбеи аҳасабеилыргаратә аҳасаббара, настьы урт атыцантәи еикәшақәа реы ашьақәыргылара иацхраауеит;
- Ацсны Аҳәынтқарратә алхратә закәанцпара инақәыршәаны, араионтә еикәшақәа ахатарнакцәа амҩа иқәнапоит Ацсны Аҳәынтқарра асубиект алхратә комиссиа, амуниципалтә паратә алхратә комиссиа, аокругтә алхратә комиссиа, адгыылпакыратә алхратә комиссиа, анхартатып алхратә комиссиа алахәылацәа рахь ихадоу абжыы азини,

- аилацәажәаратә абжыы азини, иара убас ахәапшоы иаҳасаб ала азин рытаны.
- иаднакылоит араионтә еикәша аусура еиуеипшым азпаарақ а ирыдҳ әало Апкара, Аискаара Апкаппа инақ әыршәаны;
- егьырт аусбарта ркомпетенциахь иатанакуа егьырт азинкәа нанагзоит;
- АС, араионт е е и к э ша Аконференцией (Азеицш ейзара) и ахасабыр боуп.
- 6.4. **Араионтә штаб Анапхгабы** араионтә еикәша анапхгабны дықхьазоуп, АШ аусура анапхгарей араионтә еикәшара зегьый налапаны аусура найгзойт. Анапхгабы далххойт иаарту абжытийрала араионтә штаб ала, АС адгалара, асхәара 3 (хпа) шықәса хәа. Анапхгабыс далхзар аусит дарбанзаалак араионтә ейкәша алахәылаб, 18 (жәаа) шықәса иртагылахьоу.

Араионтә штаб Анапхгафы:

- ахатәзинқәа аҳәаақәа интагзаны, Аизараду, АС, АСА, АКРК, Ацентралтә штаб Анапхгафы, араионтә еикәша, Араионтә штаб аконференциақәа (Азеицш еизара), Аиекаара аусмфацгатәқәа, апрограммақәа, апланқәа аззбарақәа рынагзара ахәдықәыитоит;
- АШ алах өылац өа рыбжыра азинк әеи адхық әрақ әеи ейк әишоит;
- Араионтә еикәша ааирпшуеит аиуристтәи, ауабытәыбсатәи хасқаа реизыказаашьақаа рсы, настьы АС Ахантәабы ила итоу агәрагага ала аус иуеит;
- Араионтә еикәша Аконференциа (Азеицш еизара), АШ, Ареспубликатә Координатор, АС иаҳасабырбоуп;
- егьырт аусбартақға рзинқға рахь иапанакуа, егьырт азинқға наигзоит;

Араионт ә еик әша аиуристт ә хасра астатус анаиулак атагылазаашьаан:

- агәрагагада иаанарцшуеит араионтә еикәша аиуристтәи ауабытәы сатәи хасрақ әа рсы;
- Ареспубликат Координатор иазпаарахь ицэырнагоит Араионт штаб алахэылаю, араионт еикэша аппарат Анапхгаюы, Атыцант аштаб Анапхгаюы, атыпант и еикэша аппарат анапхгаюы, Атыпант аштаб алахэылацэеи рзинк а аехэараанза аанкылара;
- аиқәшаҳатрақәа бжынатоит, имфацнагоит араионтә сикәша ахыз ала азиндырратә усушыақәа;
- АШ ишьақәнартәтаз аҳарџынцеи акомпетенцие аҳәаақәа интакны, араионтә еикәша амазареи аҳареи аҳы ианарҳәоит;
- иаанартусит араионтә сикәша адхьазаратәи, сгъырт абанктә ҳасабырбақәа, иамоуп азин афинанстә документқәа адхьаза анапы адаора;
- 6.5. Араионтә штаб Анапхгабы иапхықәрақәа назыгзо (аамтала апхықәрақәа назыгзо) имбацнагоит Араионтә штаб араионтә ейкәша зегьи аусура анапхгара, Араионтә штаб Анапхгабы асыц иалхраанза. Апхықәрақәа назыгзо (аамтала апхықәрақәа назыгзо) АС азбарала дартоит, Акоординационтә Совет ала АШ Анапхгабы изинқәа анаанкылахалак аамышьтахь. Апхықәрақәа рынагзаразы (аамтала апхықәрақәа назыгзо) далхзар ауеит араионтә ейкәша дарбанзаалак алахәылаб, 18 (жәаа) шықәса иртагылахьо.
- 6.6. **Араионтә еикәша аппарат Анапхгабы** араионтә еикәша еснагь аус зуа анагзаратә усбартаны дыпхьазоуп, араионтә еикәша аппарат дахагылоуп, уи аусура напхгара азыиусит. Араионтә еикәша аппарат анапхгабы изинқәа АШ

аилазаара асыц алххаанза иаанхоит. Араионт еик эша аппарат Анапхгаоы АШ алах эылаоны дзыкалазом.

Араионтә еикәша аппарат Анапхгаоы:

- азинқәа аҳәаақәа интагзаны, Аизараду, АС, АСА, Ацентралтә штаб Анапхгафы, араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеицш еизара), Араионтә штаб, Араионтә штаб Анапхгафы, Аискаара аусфацгатәқәа, апрограммақәа, апланқәа рконткреттә збарақәа рынагзара ахәдықәищоит;
- Атыцантәи еикәша акынтәи аинформациа иоуеит, аус адыиулоит, араионтә еикәша алахәылацәа рзеицш статистикатәи, ацхьазатәи ахасаббара наигзоит;
- Аң каң ца инақ әырш әаны, еи енака аусит алах әылат әлагалақ әарш әарат әхасаббара;
- АШ Анапхгабы идтала аус адыиулоит, уажәтәи Аңћаңцасы иазңхьаг атоу Аңћарақ әа рыпроект қ әа;
- Араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеицш еизара) азыкатареи амфацгареи наигзоит;
- Араионтә еикәша аппарат еиеикаауеит;
- Араионтә еикәша аанарцшуеит агәрагага ала ауабытәыбсатәиаиуристтәи хаеқәа атәылауабратә-зинтә еизыказаашьақәа реы, насгыы араионтә еикәша аппарат Анапхгабы икампетенциахь иапанакуа адокументқәа анапы апабуеит;
- еиекаарала, араионтә еикәша аконтрольә-ревизионтә усбартақәеи анапхгаюцәеи русура еиқәиршәоит;
- аус адыиулоит аппарт ахарџынцакәа, Ацсны Аҳәынтқарра аџыатә закәанццара инақәыршәаны аппарат аштаттә мшеизша апроектқәа аппарат аџыа аҳәшәара афонди аштатә ҳыцҳызареи АШ ишыақәнартәгәаз аҳәаақәа интагзаны, аппарат аштатә мшеизшаҳы ацсаҳрақәа алаигалоит;
- Араионтә еикәшақәа аусбартақәа реы аусеилыргара еиекаара хәдықәыицоит, еиеикаауеит аинформациа аиуреи аус адулареи, аинформациа амазара ахьчара еикәиршәоит;
- АШ Анапхгаоы идпарала, аус адыиулоит араионтә сикәша афинанстә план (ахарџынца) апросктқәа, насгыы уи АШ ашыақәыргәгәарахы иадыигалоит;
- аппарат аусура напхгара аитоит, насгыы аппарат иаду ацхыкәрақәа зегыы рынагзара еикәиршәоит;
- аштатә усзуоцәа русура анапхгара аитоит, адтақәа итииуеит, идыикылоит, иамыихуеит аштаттә усзуоцәа (аҳасабеилыргаоы хада дналатаны), идыикылоит алкаара аҳәаа, аршәара аитоит;
- АШ ишьақәнаргәгәаз ахатә компетенциеи ахарџындеи аҳәаақәа интагзаны амазареи адареи ихы иаирхәоит;
- егьырт аусбартақ рахь иатанамкуа, егьырт азинқ ра наигзоит;
- Араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеицш еизара), АШ, Ареспубликатә Координатор, АС иаҳасабырбоуп.
- 6.7. **Атыпантәи еикәша (АЕ)** Араионтә штаб азбарала еискаахоит, атыпантәи ахатәнапхгара адгьылдакыра ахәаақәа интакны. Атыпантәи ахатәнапхгара адгьылдакырасы аус аур аусит атыпантәи еикәшак мацарак. Атыпантәи

еикәшара аус аусит Аискаара Аңкаңда инашьашаланы. Адыңантәи сикәша аиуристтә хасра астатус аиур алшоит Акоординационтә Совет Апрезидиум азбарала, Аңсны Аҳәынтқарра азакәанндарасы ишьақәыргәгәо аискаашьала, Адыңантәи еискаара анапхгаратәи, анагзаратәи усбартақәаны иңхьазоуп атыңантәи еикәша алахәылаңәа р-Конференциа (Азеинш еизара), Атыңантәи аштба (АШ), атыңантәи еикәша аппарат Анапхгаюы.

6.8. **Аконференциа (Азеипш еизара)** атыцантәи еикәша иреихазоу анапхгаратә усбартаны ицхьазоуп, **АА** ацхьахоит 3 (хца) шықәса рахь зныкгьы инадамзаргьы. Аконференциа (Азеипш еизара) азин амоуп, уи аусурасы рхы аладырхәуазар атыцантәи еикхша алахәылацәа рыбжеихарак.

Атыцантәи еикәша Аконференциа (Азеицш еизара) ичыдалкаау акомпетенциахь иацанакуеит:

- Атыцантәи еикәша аусура ацыжәаратә хырхартеи аҳасабтәҳәеи, уи амазара аҳарҳәареи аиеҳаареи апринципҳәа реилҳаара, ацентралтә усбартаҳәа, араионтә ҩазара иреиҳау анапҳгаратә усбартаҳәа ирышьашәаланы;
- ахыцхьазарат еилазаара аилкаареи, насты иаарту абжытиирала аехарара 3 (хца) шықаса ҳаа АШ АКРК алхреи, урт азинқа аеҳараанза иаарту абжытиирала раанкылара;
- Араионтә еикәша Аконференциа (Азеицш еизара) ахь аделегатцәа ралхра;
- Атыцантәи еикәша ашықәстәи аҳасабырбеи, аҳасабеилыргатә (афинанстә) ҳасабырбақәеи рышьақәыргәгәара;
- Атыцантәи еикәша аиекаара ахәаңшратәи аиндивидуалтә хәаңшоыи иатара атәы азбара адкылара;
- АШ, АКРК аусура ахасабырбақ рых рых рашы ақ рышы ақ рыр гә гә ареи.
- 6.9. **Атыпантәи аштаб (АА)** еснагь аус зуа атыпантәи еикәша аколлегиатә напхгаратә усбартаны ипхьазоуп. АА алахәылацәа атыпантәи еикәша Аконференциа (Азеипш еизара) ала иалххоит. АА аилатәара аапхьахоит АА Анапхгафы ила аквартал ахь знык инареихамкәан, насгьы азин амоуп, уака рхы аладырхәуазар уи алахәылацәа рыбжеихарак.

Атыпантәи аштаб:

- Атыпантәи еикәша азинқәеи апхықәрақәеи нанагзоит;
- Атыцантәи еикәша ала аиуристтә хаера астатус аиура аан, имоацнагоит аиуристтә хаера азинқәа атыцантәи еикәша ахьзала;
- Акоординационт Совет аизцаарала уи алахылацы рхыцхьазара акынты, Атыцанты аштаб Анапхгаоы иаарту абжыл иирала далххоит, насгыы аехыраанза азинкы аанкылахоит;
- Акоординационт Совет аизцаарала, атыцант и ейк ша аппарат Анапхгаю ы аех рара 3 (хца) шық әса х ра и аарту абжы тиирала далххоит, насты азинқ ра аех рараанза и аанкылахоит;
- Атыцантәи еикәша аусмоацгатәқәа, апрограммақәа, аконкреттә планқәа нанагзоит;
- Атыцантәи еикәша Аконференциеи (Азеицш еизара), араионтә еикәша иреиҳазоу анапҳғаратә усбарҳақәеи, Аиекаара ацентралтә усбарҳақәа рызбарақәа еиқәнаршәоит;
- ишьақәнаргылоит атыпантәи ееикәша Аконференица (Азеипш еизара) амфапгара арыцхә, аамта, атып;

- еиенакаауеит атыцантөи еикөша ахасабеилыргаратө ахасаббареи ахасабырбареи;
- Ацсны Аҳәынтқарра алхратә закәанццара инақәыршәаны, атыцантәи еикәша ахатарнакцәа амҩа иқәнацоит амуниципалтә цара алхратә комиссиа, аокругтә алхратә комиссиа, адгьылцакыратә алхратә комиссиа, анхартатың алхратә комиссиа алахәыларахь ихадоу абжыи, аилацәажәаратә бжыи, иара убас ахылацшоы иаҳасабалеи азин итаны.
- 6.10. **Атыпантәи аштаб Анапхгабы** атыпантәи ейкәша анапхгабыс дыпхьазоуп, АА аурусра анапхгарей, атыпантәй ейкәша зегыы налапаны анапхгара найгзойт. Анапхгабы Атыпантәй аштаб иаарту абжытийрала далххойт Акоординационтә Совет айзпаарала, аехәара 3 (хпа) шықәса хәа. Анапхгабыс далхзар ауейт атыпантәй ейкәша дарбанзаалақ алахәылаб, 18 (жәаа) шықәса иртагылахьоу.

Атыцантәи аштаб Анапхгаоы:

- ахатәзинқәа аҳәаақәа интагзаны Аизараду, АС, АСА, АКРК, Ацентралтә штаб Анапхгаоы, араионтә еикәша, Араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеицш еизара), Аиекаара аусмоацгатәқәа, апрограммақәа, апланқәа азбарақәа рынагзара еиқәиршәоит;
- Атыцантәи еикәшара Аконференциеи (Азеицш еизара), иреихазоу анапхгаратә усбартеи рызбарақа анагзара еиқәиршәоит;
- АА алахәылацәа рыбжьара азинкәеи ацхықәрақәеи еикәишоит;
- АШ Анапхгаоы иитаз агәрагага ала аус ууны, аиуристтәи ауаоыттәыосаттәи хасқта реизыказаашыасы атыпанттәи сикта аанарпшусит;
- Атыцант әи ей к әша Аконференциа (Азеицш ейзара), АШ, Ареспубликат ә Координатор, АС иахасабырбоуп;
- егьырт аусбартақға ркомпетенциахь иацанамкуа, егьырт азинқға наигзоит.

Атыпантәи еикәша аиуристтә хаера астатут аируа атагылазаашьаан:

- агәрагагада атыцантәи еикәша ааиришуеит аиуристтәи ауабытәы осатәи реизыказаашьасы;
- Ареспубликат Координатор иззцаарахь издыигалоит Атыцантни аштаб алахнылаюи, атыцантни еикнша аппарат Анапхгаюи рзинкна асхнараанза аанкылара;
- аиқәшаҳатрақәа бжьанатоит, насгыы атыпантәи еикәша ахыз ала егыырт аиуристтә усурақәа м@апнагоит;
- АА ишьақәнаргәгәаз аҳарџынцеи акомпетенциеи аҳәаақәа интагзаны, атыпантәи еикәша амазареи апареи аҳарҳәара;
- Атыцантәи еикәша апхьазаратәи, абанктә пхьазареи аанартуеит, иамоуп азин афинанстә документқәа апхьаза анапы апафра.
- 6.11. **Атыпантәи еикәша аппарат Анапхгабы** еснагь аус зуа атыпантәи еикәша ихазхаталатәиу анагзаратә усбартоуп, атыпантәи еикәша дахагылоуп, насгьы уи аусура напхгара азиуеит. Атыпантәи еикәша аппарат Анапхгабы изинқәа аанхоит АА исыцу аилазаара алххаанза. Атыпантәи еикәша аппаоат Анапхгабы АА алахәылабны дзыкалазом.

Атыпантәи сикәша аппарат Анапхгаоы:

- ахатәзинқәа аҳәаақәа интагзаны Аизараду, АС, АСА, АКРК, Ацентралтә штаб Анапхгаоы, араионтә еикәша, Араионтә еикәша Аконференциақәа (Азеипш еизара), Аиекаара аусмоапгатәқәа, апрограммақәа, апланқәа азбарақәа рынагзара еиқәиршәоит;
- Атыпанты еикыша алахылацыа рзинты-статистикаты, рапхызаты ахасаббара наигзоит;
- Аңћанда инақөыршөаны еисикааусит алахөылатө лагалақөа ршөахтө ҳасаббара;
- АА Анапхгафы идпала, аус адыиулоит уажәтәи Аңаппа иазпхьаг атоу Аңара апроектқ әа;
- еиеикаауеит атыцантәи еикәша Аконференциа (Азеицш еизара) азыкацареи амфацгареи;
- Атыцантәи еикәша аппарат еиенакаауеит;
- AA Анапхгаюы иитаз агәрагага ала аус ууны, аиуристтәи ауаюытәыюсатәи хасқәа реизыказаашьасы атыпантәи сикәша аанарпшусит;
- еиєкаарала, араионтә еикәша аконтрольә-ревизионтә усбартақәеи анапхгаюцәеи русура еиқәиршәоит;
- аус адыиулоит аппарт ахарџынцака, Ацсны Ахаынткарра аџыата заканццара инакаыршааны аппарат аштатта мписизпа апросктка аппарат аџыа ахашаара афонди аппарат хыцхыазарси АА ишыаканаргагааз ахааака интагзаны, аппарат аптата мписизпахы ацсахрака алаигалоит;
- сиқәнаршәоит ауссилыргара аи-каара атыцантәи сикәша аусбартасы, аиныормациа аиурси аус адуларси сисикааусит, имазалатәиу аинформациа ахьчара сиқәиршәоит;
- аппарат аусура напхгара аитоит, насгыы аппарат иаду ацхыкәрақәа зегыы рынагзара еикәиршәоит;
- аштатә усзуоцәа русура анапхгара аитоит, адтақәа итииуеит, идыикылоит, иамыихуеит аштаттә усзуоцәа (аҳасабеилыргаоы хада дналатаны), идыикылоит алкаара аҳәаа, аршәара аитоит;
- АА ишьақәнаргәгәаз ахарџынцеи акомпетенциеи аҳәаақәа интагзаны, атыпантәи еикәша амазареи апареи ахархәара;
- егьырт аусбартақға ркомпетенциахь иатанамкуа, егьырт азинқға наигзоит;
- Атыцант ви сик вша Аконференциа (Азеицш сизара), АШ, Ареспубликат в Координатор, АС иахасабыр боуп.
- 6.12. **Атыпантеи аштаб Анапхгафы ипхықерақға назыгзо** Атыпантеи аштаб, атыпантеи ейкеша зегьы налапаны, анапхгафа азиуейт, Атыпантей аштаб анапхгафы сың далххаанза. Апхықера назыгзо далххойт АС азбарала, Акоординационте Совет АА Анапхгафы изинкеа анааннакылалак атагылазаара аамышьтахь. Апхықерақға назыгзо далхзар аусит атыпантей сикеша дарбанзаалак алахеылаф, 18 (жера) шықеса иртагылахахьо.

7. АКОНТРОЛЬТӘ-РЕВИЗИОНТӘ УСБАРТАҚӘА

- 7.1. Ацентралтә контрольтә-ревизионтә комиссиа (АКРК), Араионтә контрольтәревизионтә комиссиа (АКРК), Араионтә контрольтә-ревизионтә комиссиа (ААРК) еснагь аус зуа аконтроль-ревизионтә усбартақәоуп, урт инарыгзоит Апкапта ақәныкәара аконтроль азоура, Аискаара ацентралтә, анапхгаратә усбартақәа, Аискаара аилазааратә еикәшақәа азбарақәа рызбара, иара убас Аискаара афинанстә, анхамоатә усуреи, Аискаара аилазааратә еикәшақәеи азбарақәа рынагзарси.
- 7.2. Аконтрльтә-ревизионтә усбартақ а ирымоуп анаюстәи ахьацшра: АКРК, АКРК, ААРК. АКРК, АКРК, ААРК иреихазоу анапхгаратәи, иреихазоу аконтрольтә-ревизионтә усбартақ а ирхасабырбоуп. Иреихазоу анапхгаратәи, иреихазоу аконтрольтә-ревизионтәи усбартақ а рызбарақ а АКРК (АКРК, ААРК) азы ихымпадатәиуп.
- 7.3. Аконтрольтә-ревизионтә усбартақәа имфацыргоит Аифкаара афинанстәнхамфатә усуреи, уи аилазааратә еикәшарақәеи рревизиа шықәсык ахызнықтыы инадамзаргыы. Амацуратә хаффеси аштаттә усзуфцәеи аконтрольтә-ревизионтә усбартақәа рыдцала агәатарақәа амфацгараан, хымпада иатаху аадырпшлароуп, иара убас аилыркаарақәа канапароуп.
- 7.4. АКРК Аизараду ала иалххоит, АКРК, ААРК араионт Конференциак е и еићәшақәеи (Азеипш атыпантәи ирышьашэаланы. еизара) ахыцхьазарат еилазара Аизараду ала ишьақ әгылоит, АКРК ААРК – араионт ә Конференциақа (Азеицш еизара), Аиекаара атыцантәи ирышьаш аланы. АКРК (АКРК, ААРК) азинк а хьчазааусит Аизараду ала (араионтхи атыцантәи еикәшақәа Аконференциақәа (Азеицш еизара)) АКРК (АКРК, ААРК) аилазаара сыц алххаанза. Аконтрольтә-ревизионтә усбартақ а алахэылацэа ирэсилакзом сгьырт алхратэи анапхгаратэи атыпкэа, насгьы аштатә усзуоцәаны изыћалазом.
- 7.5.Аконтрольтә-ревизионтә усбарта актәи аилатәараан иаарту абжытиирала алахәылацәа рхыцхьазара акынтәи далнахусит Ахантәаюы АКРК (АКРК, ААРК) азинқәа асхәарахьы. Акандидатурақәа алагалахоит АКРК (АКРК, ААРК) алахәылацәа рыла. АКРК (АКРК, ААРК) алахәыла. Икандидатура алаигалар аусит ихатәцәыргара аискаашьала.

АКРК (АКРК, ААРК) Ахантәафы:

- АКРК (АКРК, ААРК) дахагылоуп, уи аусура напхгара азиусит, АКРК (АКРК, ААРК) алахэылацэа рыбжьара азинкэси ацхыкэракэси сикэыишоит;
- АКРК (АКРК, ААРК) аилатәарақәа ааицхьоит, имфацигоит;
- АКРК (АКРК, ААРК) акомпетенциахь иацанакуа азцаарақ а адокументқ әа рнапы ацаюра азин имоуп;
- Афинанстә-нхамфатә усура аревизиақ әеи аг әа тарақ әеи е и е и е и ка ау е ит.
- 7.6. АКРК (АКРК, ААРК) аилатәарақәа иарбоу аконтрольтә-ревизионтә усбарта Ахантәаюы иааицхьоит, уи икамзаара аан аконтрольтә-ревизионтә ксбарта алахәылаю ируазәку азәы июыратә напынтала, шықәсык ахь знык инадамзаргы, насгы изинны ицхьазоуп, уи аусурасы аконтрольтә-ревизионтә усбарта алахәылацәа рыбжеиҳарак рхы аладырҳәызар.
- 7.7. АКРК (АКРК, ААРК) изаамтанымтәиу аилатәара аапхъазар ауеит аконтрольтә-ревизионтә усбарта Ахантәаоы ила, АС аоыратә адгалара ала, мамзар аконтрольтә-ревизионтә усбарта алахәылацәа рыла.
- 7.8. АКРК (АКРК, ААРК) азбарақға адкылахоит иаарту абжықтиирала АКРК (АКРК, ААРК) алахғылацға, акворум амазараан, аилатғарақы итафыз

рхыцхьазара акнытэи абыжьқәа аиҳарак ала. АКРК (АКРК, ААРК) азбарақәа ацкаанца ала ирхиоуп. Ацкаанцақәа анапы ацарыюусит АКРК (АКРК, ААРКҬ аилатәара амазаныкәгаюи, аилатәара ахантәаюра азтои. АКРК (АКРК, ААРК) азбарақәа, уи акомпетенциа аҳәаақәа инҳагзаны иадкылаз, ихымцадатәиуп Аиҳкаара аилазааратә еикәшақәа зегьы рыла анагзараҳы.

- 7.9. АКРК (АКРК, ААРК) алахәылацәа азин рымоуп Аконференциақәа (Азеицш еизара), Аиекаара аилазааратә еикәша еснагь аус зуа аколлегиалтә напхгаратә усбартақәа реилатәарасы ахалархәра.
- 7.10. Ацентралтә контрольтә-ревизионтә комиссиа:
 - Ацкацца анагзареи анапхгарат усбартак рызбарак ееи г анатоит;
 - ахатәкомпетенциа аҳәаақәа интакны, ахатә ахьз ала иқәгылоит, иаднакылоит азбарақәа;
 - АКРК аусура цхьаћат на апланћацара нанагзоит;
 - имфацнагоит амзартә шықәсы инамаданы зныкгы инадамзаргы, аплан-график инашыашәаланы, Акоординационтә Совет аизцаарала, Аиекаара аилазааратә еикәшеи анапхгаратә усбартақәа афинанстәи анхамфатәи аусура акомплекстә ревизиақәеи атематикатә гәатарақәеи;
 - Аискаара аусура ахырхартакәеи апросктқәси аскспертизқәа рымоацгара асы ахы аланархуеит, уи аусурахь ихьыцшым аскспертцәа (ахәыцшыоцәа) аланагалар аусит;
 - еицоу аконтрольтә-ревизионтә усбартақа апрактикатай аметодикатай цхыраара азнауеит, адгаларақа аус аднаулоит, уи аусура еценакаауейт;
 - ашықәсатәи аҳасабырбеи, аҳасабеилыргаратә балансқәеи раҳәапшра амоапгара еиснакааусит, аревизиси агәаҳараҳәси алтшараҳәа рыла адгылараҳәси алкааҳәси еиҳәнаршәоит;
 - аконтрольтә-ревизионтә усбарта аусура иадҳәалоу есышықәсатәи аҳасабырба еиқәнаршәоит.
- 7.11. АКРК Аифкаара Аизараду иахасабырбоуп. АКРК араионтә сикәша Аконференциа (Азсицш сизара), АКРК. ААРК атыцантәи сикәша Аконференциа (Азсицш сизара), АКРК, АКРК.

8. АЗБАРАҚӘА РЫДКЫЛАРА АИҾКААШЬА

- 8.1. Аискаара ацентралтә усбартақға, аконтрольтэ-ревизионтэ усбартақға азбарақға адкылахоит, акворум амазараан, аилатғарақға (аизарадуқға, аконференциақ әа, аизарақ әа уҳ ә. уб. егь.) коллегиала абыжық әа рыбжеиҳарак ала. Аизараду, араионтәи атыцантәи Аконференциақ (Азеицш еизара) рызбарақға ичыдалкаау акомпетенциақға рыла ацышға змоу – 2/3 абыжықға инареихамкран, акворум амазараан иадкылахоит. Аизараду, араионтри атыпанты Аконференциақы (Азеипш еизара) ирыдкылоу азбарақы апкаанца, Аизараду амазаны көга ой ахант әа ора азызуей, Аконференциа (Азейціі ейзара) наццаны, рыла иацаффу ала сикрыршоруп. Егьырт ацентралто, анапхгарато контрольтә-ревизионтә усбартақ а ирыдкылоу азбарақ а а цкаанца, аилат ара амазаныҟәгафи аусбарта ахант рафи (анапхгаоы) рыла еиқәыршәахоит.
- 8.2. Ацентралтә усбратақәа, анапхгаратә, аконтрольтә-ревизионтә усбартақәа иарбанзаалак афазара)Аизараду, Аконференциақәа(Азеипш еизара)

ичыдалкаау акомпетенциахь иапанакуа азпаарақ рыда) азбарақ ра адкылазар ауеит аелектронт еилац раж раза (азпаара) аи скаашьа ала, аха ск ра ари а о ыза аилат рара и иалаху, изых ц раж раза раза раза разанагара ах раза алшара рытаны, насты абжытиира алпш ра ихымпадат риу адгалара а о ырат разанектронт раза раза к симильт разара в преза а преда адкант разара адкыланы ицхьаз ах о и азпаара аи скаашьа ала, уи азы абжы р тиизар у ахы иалах разар алах рыбже и апант ралт разараан.

Араионтә, ма атыцантәи сикәша Аконференциақәа (Азсицш сизара), Аискаара Аизараду амоацгара азцааратә моа ала аан, араионтә, ма атыцантәи сикәша Аконференциақәа (Азсицш сизара), Аискаара Аизараду (аделегатцәа, алахәылацәа) алахәылаоцәа зегьы адырра рытахоит иадгалахо амш азцаарси, насгьы уи ацсахреи (абжынтиира алагаанза), иарбоу аусбартақәа алахәылацәа ироусит алшара абжынтиира алагаанза ихымцадатәиу аинформациси аматериалқәси зегьы рабадырра, ироусит алшара аамш азцаарахь ихартәаау азцаарақәа ралагалара. Абжынтиира апроцедура ахыркәшара асхәара цхьазоуп арыцхәи аамтеи, аилатәарасы алахәылаоцәа ркынтәи ацыхәтәантәи игәаанагара аныихәалак аамышытахь.

- 8.3. Ацентралтә усбартақәа цхьазоуп ирсихазоу анапхгаюцәа Аискаара аилазааратә сикәшақәа зегьы анагзаратә контрольтә-ревизионтә усбартақәа реизыказаашьақәа ицхьазоуп Анагзара зуа, араионтә сикәша анагзаратәи аконтрольтә-ревизионтәи усбартақәа ирсихазоу анапхгара зуа така игылоу аилазааратә сикәшақәа анагзаратәи аконтрольтә-ревизионтә усбартақәаны.
- 8.4. Ацентралтә, иреиҳазоу анапҳгаратә, анагзаратәи аконтрольтә-ревизионтә усбарҳақәа рызбарақәа иҳымпадатәиуп пака игылоу аусбарҳақәа рынагзаразы. Цака игылоу анапҳгаратә, анагзаратәи, мамзар аконтрольтә-ревизионтә азбарақәа, Апсны Аҳәынҳқарра азакәнапҳара, мамзар Апкапҳеи аилагарала иадкылоу, Апкапҳа инашьашәаланы иреиҳазоу аусбарҳақәа рыла иапыҳхоит.
- 8.5. Ацентралтә усбарта, анапхгаратә, мамзар аконтрольтә-ревизионтә усбарта иарбанзаалак афазара аилатәара аапхъазар аусит ари аусбарта, мамзар иреихазоу аусбарта (аилазааратә еикәша) 2/3 алахәылацәа рфыратә аҳәара ала.
- 8.6. Хазхаталатәи анагзаратә усбарта, ацентралтә усбарта алахәыла, анапхгара азто, мамзар аконтрольтә-ревизионтә усбарта азинқәа ахала иаанкылахоит Аиекаарасы алахәылара аанкылазар.
- 8.7. АС азинқәа асҳәара нҵәазар, уи изинқәа аанхоит аилазаара сыц алххаанза. Уи инамаданы, АС аилазаара сыц алхзароуп асҳәара анынҵәаз амш инаркны 3 (хҵа) мыз инарсиҳамкәан. Атыцантәи сикәша Аконференциа (Азеицш еизара), АШ, Ареспубликатә Координатор, АС иаҳасабырбоуп.
- 8.8. Атыцантәи еикәша Аконференциа (Азеицш еизара), АШ, Ареспубликатә Координатор, АС иаҳасабырбоуп.
- 8.9. Анапхгаоы изинқәа, ма анагзаратә усбарта асхәара нтцәазар, уи изинқәа аанхоит аилазаара сың алххаанза. Уи инамаданы, анапхгаоы, мамзар анагзаратә усбарта аилазаара сың алхзароуп асхәара анынтцәаз амш инаркны 3 (хда) мыз инарсихамкәан.
- 8.10. Аконтрольтә-ревизионтә усбарта азинқәа асхәара нтцәозар, уи азинқәа аанхоит аилазаара сың алххаанза. Уи инамаданы, аконтрольтә-ревизионтә усбарта аилазаара сың алхзароуп асхәара анынтраз амш инаркны 3 (хца) мыз инарсихамкәан.

9. АИҾКААРА АХАТӘРА. АИҾКААРА АМАЗАРА АНАПХГАРА

- 9.1. Аифкаара амазара ахатәуп, уи Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццара инашьашаланы иатәуп, иара убас иаиуит, мамзар еифнакааит, анаплакратәи егьи аусуреи ахашала налацаны, Ацсны Аҳәынтқарра азакәанццарра ауаажәларратә еидгыларақәа рзы азин азто ала. Аифкаара амазара ахархәара ахатәра азинқәа нанагзоит еснагь аус зуа аколлегиалтә напхгаратә усбарта Акоординационтә Совет.
- 9.2. Аиекаара амазареи ацареи еиекаахоит хатәгәацхаралатәи алаларатәи алахәылалатәи лагалақәа, агәыҳалалратә ҳамҳа, имоацнаго аусмоацгатәқәа ахашәала, анаплакратәи еиуеицшым аусурақәа ахкқәа, Ацсны Аҳәынҳҳарра азакәанҳҳара ауаажәларратә еидгыларазы азин азҳо ала шьаҳас икаҳаны.
- 9.3. Апарақ ныххоит Аискаара аусура апредмети ахық әки инарық әырш әаны. Аискаара ахаш әала шытхоит афинанст апкаппат усурахы, настыы алах әылац әарыбжыра аихшара аузом, аха аг әыхалалрат эхық әкқ әси и чыдоу афнд қ әси аусура апредмети апкаппат эхық әкқ әси рынаг заразы ахы ашыты зара аусит. Ичыдоу Аискаара алах әыла амазара, мам зартыы Аискаара амазара ах әтаа азин имазам.
- 9.4. Араионтәи атыпантәи сикәшақәа ирымоуп азин амазара аоперативтә напхгара, уи Аискаара ишьақәнартәбе ала. Араионтәи атыпантәи сикәшақәа ирымоуп азин аиуристтә хасра астатус аиура, Апсны Аҳәынтқарра азакәанптарасы ишьақәыргыло аискаашьа ала.

10.АИҾКААРА АПКАПЦАХЬЫ АПСАХРАҚӘА РЫЛАГАЛАРА АИСКААШЬА

- 10.1. Аискаара Аңкаңдахы аңсахрақға алағалахоит Аизараду азбарала, акворум амазараан Аизараду аделегатцға русурасы иалаху 2/3 рыбжьқға инареицамкған.
- 10.2. Уажәтәи Аңћаңда аңсахра ахцатәи ахасқаа рзы амч аанахәоит аҳаынтқарратә регистрациа амомент аан, Аңсны Аҳаынтқарра азаканндара иалнакаауа аискаашьала.

11. АИҾКААРА АПЫХРЕИ АИТАШЬАҚӘЫРГЫЛАРЕИ

- 11.1. Аискаара аусура ацыххоит Аизараду азбарала, уи азбаразы абжыы ртиизар 2/3 аделегатцөа акворум амазараан. Аискаара аусура ацыхзар аусит аусзбарта азбарала, Ацсны Ахөынткарра азакөанццара ишазцөхьагөатоу аискаашьала.
- 11.2. Аиташьақ әыргылара (аилалара, адлара, аик әшара, алкаара, аитакра) моацгахоит Аизараду азбарала абжыы ртиизар 2/3 аделегатц әа акворум амазараан. Аиташьақ әыргылара моацгахоит Ацсны Ах әынт қарра азак әан цтара ишаз цхьаг әат оу аи скаашьала.
- 11.3. Аискаарала иапыху амазареи апарақәеи акредиторцәа ргәаҳәарақәа анагзара аамышьтахь, апкаппатә хықәкқәа рахь ишьтхоит. Аискаарала иапыху адокументқәа Апсны Аҳәынтқарра азакәанппара ишышьақәнаргыло

аискаашьа ала, ахэынткарратэ архив ахь ахьчаразы инагахоит. Аискаара аиташьакыргылара азбара шьтхоит ауаажылараты сидгылара ахынткарраты регистрациа азбара здызкылаз аусбартахь.